

ikke ere fuldkommen Selveiere, ere enten Arveforpagtere eller Fæstere; forresten ere disse Forhold meget forskjelligte, som alt Andet i Slesvig, og ikke eet Sted som et andet. Her taler jeg kun i Almindelighed; men Arveforpagtere i Slesvig svare netop omtrent til vore Arvefæstere, og altsaa er der aldeles ikke skeet noget Andet i Slesvig end her. Fæstterne i Slesvig ere almindeligviis mere Selveiere end Arveforpagterne; de ere næsten fuldkomne Selveiere, idetmindste gjælder dette om de saakaldte kongelige Fæstere. Aarsagen, hvorfor de kaldes Fæstere, er fornemmelig de særegne Forhold, som gjælde med Hensyn til Arvesølgen, med Hensyn til, hvorledes deres Gaarde gaae i Arv, hvilket Forhold atter er underkastet forskjellighed paa de forskjellige Steder; de fleste af dem kunne blive Selveiere, naarsomhelst de ønske det, ved at betale 2 pCt. af Taxationsværdien. Naar der dernæst siges: Ja, der er al ligevel en Forskjel, fordi de have faaet deres Jagtret for Intet, og her skal den afløses, saa kan jeg rigtignok ikke nægte, at paa en Maade forholder det sig saa; men man maa dog, medens man gjør dette gjældende, tænke, at Forholdet derovre i Slesvig endnu er et ganske andet end her; her have vi en repræsentativ Forsatning, Kongen kan ikke saaledes ved Magtsprog sige, hvorledes det skal være. Vi have den bekfendte 80de § i Grundloven, og, hvad enten man holder meget af den eller ikke, saa maa dog dens Bestemmelser opfyldes; derfor mener jeg ikke, at det releverer Noget med Hensyn til denne Sag, og det skulde være underligt, dersom man nu, efter at man har faaet en constitutionel Forsatning, vilde sige: Ja, det er rigtigt; men her burde Kongen al ligevel bruge sit Magtsprog. Ja, det er ikke sagt med ligefremme Ord, men det er dog Meningen, eller der ingen Mening er i den megen Tale om, hvad der er skeet i Slesvig og og skeer her i Provindsen Danmark; men Forholdet kan ikke ordnes her, uden igjennem Folke-repræsentationen, og det er ogsaa det, som skal skee og nu skeer. Naar der fremdeles flere Gange er anset over, at Udvalget har confereret med Ministeriet, saa indseer jeg heller ikke nogen Grund til denne Anse; thi deraf følger ingenlunde, at vi have hidet efter at opgive

mere og mere af vor Overbeviisning om, hvad der var Ret og Retfærdighed i denne Sag, for saaledes at blive entigt med Ministeriet og føie det i dets Dnsfer og Fordringer. Dette har ingenlunde været Tilfældet, og Udvalget glæder sig meget over, at det har kunnet blive entigt med Ministeriet; men Forholdet kunde ogsaa have været saaledes, at det ikke kunde blive entigt med Ministeriet, og da vilde jo Udvalget meget have beklaget det. Nu kan der vel være forskjelligte Meninger om denne Sag, nogle Rigsdagsmænd kunde netop ønske, at Udvalget ikke var blevet entigt med Ministeriet; men vi, som have været i Udvalget, glæde os over, at den ærede Indenrigsminister har kunnet indrømme det, som Udvalget har ønsket, og at der saaledes er Udstigt til, at Jagtsagen kan faae en retfærdig og billig Ende, som i alle Henseender er høist ønskeligt. Men, det forstaaer sig, derom kunne jo Meningerne være deelte; Nogle kunne jo mene, at det var ønskeligt ikke at faae Ende herpaa.

Mowier: Jeg vilde have ønsket, at de Herrer, som i Forening have stillet Vædringsforslagene under Nr. 2, havde fulgt det Bink, der blev givet af den ærede Ordfører; i saa Fald skulde jeg heller ikke idag have begjært Ordet. Men, da det ikke er blevet Tilfældet, og man derhos har henviist til Landbocommissionens Forhandlinger, saa har jeg fundet Opfordring til at fremsætte nogle Bemærkninger med Hensyn til disse Vædringsforslag. Jeg skal imidlertid vel vogte mig for at fordybe mig i theoretiske Betragtninger over Jagtrettens Natur og Væsen i juridisk Henseende, hvortil jeg troer, at her slet ikke er Stedet, og skal navnlig ikke forsøge at give nogen Udvikling af, hvorvidt Jagtretten med Føie kan betragtes som en Eiendomsret. At den ikke er en Eiendomsret i dette Ords egentligste Forstand, er vel i alt Fald temmelig klart; men jeg troer, at det her kan være os tilstrækkeligt, at Jagtretten er en Rettighed, der har Pengeværdi, og at den, efter sin Natur, nærmest knytter sig til Eiendomsretten over Grundden. Dette gjælder ligeledes efter vor Lovgivning. Det er, som bekfendt, i Christian den Femtes Lov udtalt, at Ingen maa udøve eller lade udøve Jagt paa Steder, hvor han ikke